



מרכז המידע למודיעין ולטרור במרכז
למורשת המודיעין (מל"מ)

חדשות העימות הישראלי-פלסטיני

(25 - 31 במרץ 2008)



צה"ל מפנה את מחסום רימונים מזרחית לראמאללה, במסגרת יישום
"חבילת ההקלות", שהציג שר הביטחון ברק (רויטרס, 31 במרץ)

עיקרי הדו"ח

■ במוקד אירועי השבוע עמדה "חבילת ההקלות", שהוצגה ע"י שר הביטחון ברק בפני מזכירת המדינה האמריקנית וראש ממשלת הרשות הפלסטינית. ה"חבילה" כוללת מגוון נושאים בתחום הביטחוני והאזרחי, כולל הסרת מחסומים והקלות על תנועת כלי הרכב הפלסטינים ביהודה ושומרון. הקלות אלו נועדו להקל על חיי היום-יום של האוכלוסייה הפלסטינית ולהביא לשיפור מצבה הכלכלי, תוך נטילת סיכונים ביטחוניים מצד ישראל.

■ בשטח נמשך ירי הרקטות ה"שגרתית", למעט מטח חריג של 22 רקטות שנורה ב- 26 במרץ, עליו נטל אחריות הג'האד האסלאמי בפלסטין.

אירועים בולטים בשטח

מטח חריג של ירי רקטות

- בשבוע החולף נמשך ירי הרקטות ה"שיגרתית", למעט **מטח חריג בהיקפו** של 22 רקטות (26 במרץ). את מרבית נטילות האחריות לירי הרקטות ב- 26 במרץ נטל **הג'האד האסלאמי בפלסטין**. סה"כ אותרו בשטח ישראל 32 נפילות רקטות בשבוע החולף, לעומת 12 רקטות בשבוע שקדם לו. כמו כן, נורו 26 פצצות מרגמה בשבוע החולף, לעומת 17 בשבוע שקדם לו.



ירי רקטות מדגם נאצר של ועדות ההתנגדות העממית ב- 26 במרץ
(ערוץ אלאקצא, 27 במרץ)

סוכל ניסיון פיגוע דקירה סמוך לשוב שילה

- ב- 31 במרץ ניסה מחבל פלסטיני לדקור אזרחי ישראלי ונער ישראלי, ששהו בטרמפיאדה סמוך, בין צומת עלי לשילה. ברשות המחבל, סטודנט מאוניברסיטת ביר זית, נמצאו שני סכינים. מעדות האזרח הישראלי, עולה כי המחבל ניסה לפנות אליהם באנגלית עילגת, תוך שידו נמצאת בחולצתו. לאחר שהם סרבו לענות לו שלף המחבל סכין וניסה לדקור אותם. האזרח שלף את נשקו האישי, ירה והרג אותו (Ynet, 31 במרץ).

- סוכנות ופא הפלסטינית דיווחה כי המחבל, עבד אללטיף עלי מחמד ח'רוב, בן 22 תושב חארס, נהרג בעת ששה במקרה במקום (ופא, 31 במרץ). מאידך, גוף המתקרא גדודי חללי אלאקצא/פלוגות המאבק והשיבה נטל אחריות לניסיון חטיפת חייל ישראלי ודקירת חייל אחר סמוך לשילה (אתר קדסנט, סוכנות מען, 31 במרץ).

פעילות סיכול ומנע

רצועת עזה

■ בשבוע החולף נמשכה פעילות סיכול ומנע סביב גדר הביטחון ברצועת עזה, תוך פעילות נקודתית בשטח רצועת עזה סמוך לגדר הביטחון. בין השאר, ב- 29 במרץ תקף חיל האוויר חוליית מחבלים, אשר נעה בסמוך לגדר המערכת (אתר דובר צה"ל, 29 במרץ). באירוע אחר ב- 28 במרץ, נהרג פעיל פת"ח/ גדודי חללי אלאקצא מחילופי אש עם כוחות צה"ל, שפעלו סמוך לגדר המערכת בצפון רצועת עזה (אתר פאל-מדיה, 29 במרץ).

מעצר פעיל מבצעי של חמא"ס ברצועת עזה

■ הותר לפרסום כי בפעילות משותפת של צה"ל ושירות ביטחון כללי, שנערכה ב-25 בפברואר 2008, עצר כוח צה"ל את **מחמד קאסם**, פעיל חמא"ס תושב בית לאהיא. בחקירתו הוא הודה כי היה מעורב בשורה של ניסיונות והוצאה לפועל של פיגועים, שכללו ניסיונות הפעלת מטעני חבלה כנגד כוחות צה"ל, ביצוע מארבים ותצפיות. כמו כן הוא נטל חלק בתכנון פיגוע התאבדות. הוא היה שותף, בין היתר, בתכנון ביצוע פיגוע כנגד חיילי צה"ל, **במסווה של הפגנות המחאה על המצב ההומניטארי ברצועת עזה**, שאורגנו על ידי חמא"ס בסמוך למעבר ארז (דובר צה"ל, 1 באפריל).

■ בספטמבר 2007 גויס מחמד קאסם **ליחידת המתאבדים** של ארגון הטרור חמא"ס והשתתף בקורס הכשרה, יחד עם 40 פעילי חמא"ס נוספים. במסגרת הסמכתו ביחידת המתאבדים, אמורה הייתה לעבור לידי קאסם חגורת נפץ במשקל 20 ק"ג לביצוע פיגוע התאבדות.

מעצר ראש התשתית המבצעית של חמא"ס באזור טולכרם

■ כוחות הביטחון עצרו בליל ה- 25 במרץ, בכפר בלעא הסמוך לטול-כרם, את **עמר ג'אבר**, ראש תשתית חמא"ס באזור טול-כרם. עמר ג'אבר מבוקש משנת 2002, במהלכה היה מעורב ישירות בהוצאה לפועל של פיגוע ההתאבדות בליל סדר פסח במלון "פארק" בנתניה בו נהרגו 30 ישראלים ונפצעו 143¹.

¹ לפרטים נוספים אודות הפיגוע במלון פארק, ראו לקט מידע: "רצח אזרחים בליל הסדר במלון "פארק" בנתניה: אנטומיה של פעולת טרור רצחנית כמקרה מבחן לאופייה הטרוריסטי של ה-"חמא"ס" ולמעורבות הנהגתה המדינית בפעילות מבצעית-טרוריסטית".

http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/html/final/sp/sib3_04/park_hp.htm

■ עמר ג'אבר היה אחראי לאיתורו של מוביל המתאבד ויצירת הקשר בין המוביל לבין עבאס סיד, ראש התשתית של חמא"ס באזור טול-כרם. בחקירתו הודה עבאס סיד כי הקשר עם עמר ג'אבר נוצר כבר בשנת 1994, עת היו כלואים יחדיו. בשנים האחרונות היה ג'אבר אחראי על גיוס פעילים לשורות חמא"ס ובמהלך השנה החולפת היה מעורב באופן ישיר באימון צבאי של אותם פעילים.

■ במהלך השנים האחרונות, בעת שהסתתר בכפרים באזור טול-כרם, הסתייע עמר ג'אבר בבני משפחתו על מנת להעביר מסרים מוצפנים לפעילים בחמא"ס. המסרים הללו נועדו, בין השאר, לצורך קבלת כספים לפעילותו, מימון הפעילים הקשורים עימו ולרכישה והסלקה של אמצעי לחימה. בחודש ינואר 2007, הוא החל בהקמת שלוחה של "הכוח המבצע" של חמא"ס באזור טול-כרם, והיה אחראי למימון ההקמה, לרכישת כלי נשק ולגיוס פעילי הכוח. במקביל עסק בהקמת חוליות, שנועדו לחזק את יכולותיו המבצעיות של חמא"ס בשטח (אתר דובר צה"ל, 26 במרץ).

מעצר בכיר מבצעי בחזית העממית בשכם

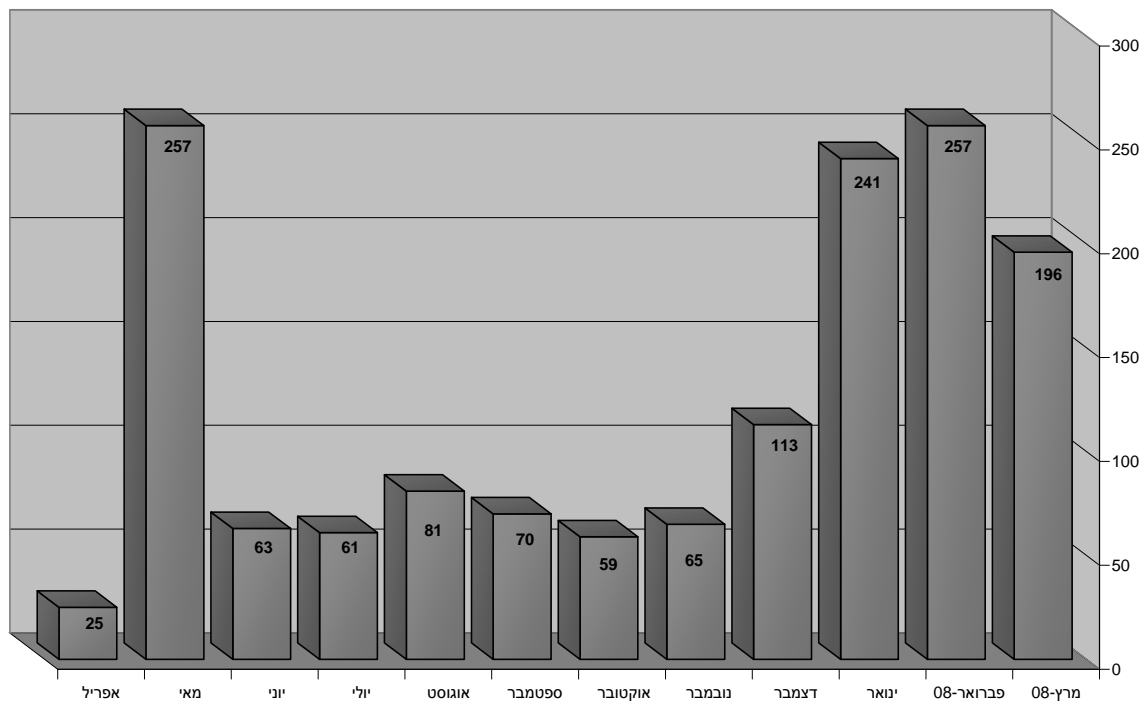
■ במבצע משותף של צה"ל ושירות ביטחון כללי, אשר נערך ב-15 בינואר 2008, נעצר **אבראהים סעיד אבראהים סאלם**, בכיר בחזית העממית בשכם, יליד 1985, ממחנה הפליטים עין בית אלמא.

■ בחקירתו הוא הודה כי היה מעורב בהיתקלות עם כוחות צה"ל ב-18 בספטמבר 2007 במחנה הפליטים עין בית אלמא במהלכה נהרג חייל צה"ל, סמל ראשון **בן ציון הנמן ז"ל**. כמו כן, הוא היה מעורב בניסיון פיגוע ההתאבדות בתל אביב שסוכל ע"י כוחות הביטחון ב-22 בספטמבר². הוא הודה כי היה מעורב יחד עם פעילי טרור נוספים מארגון החזית העממית בייצור סדרתי של חומרי נפץ ובהנחת מכונית תופת בשכם.

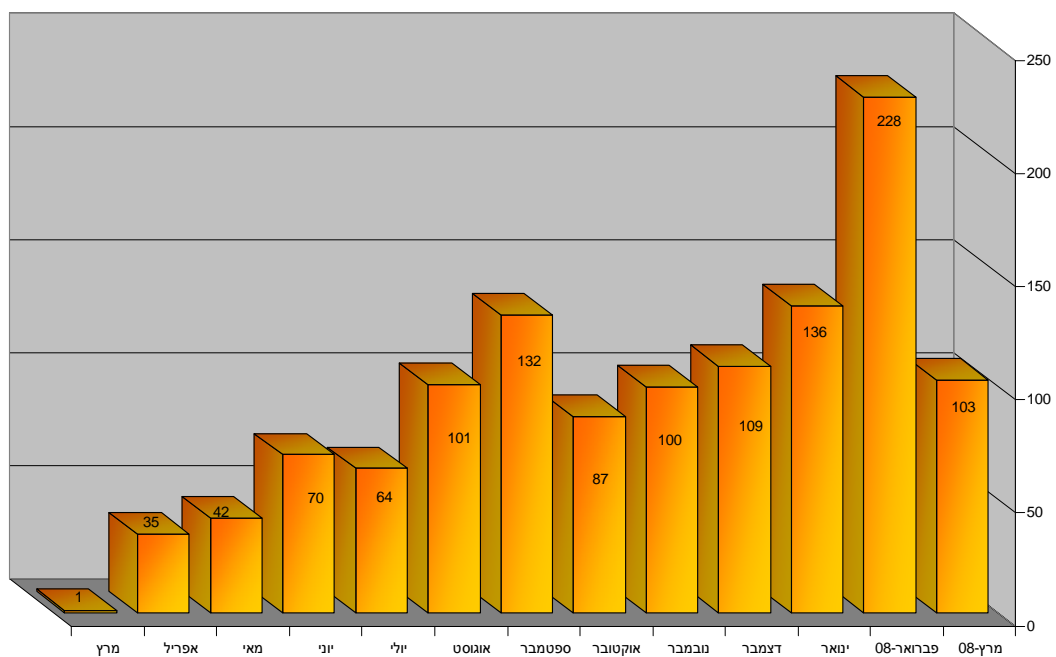
² לפרטים אודות סיכול הפיגוע ופעילות צה"ל בשכם שהביאה לסיכול, ראו לקט מידע: "סוכל פיגוע התאבדות בתל-אביב עם מעצרו של פעיל חמא"ס, שהוביל למציאתה של חגורת נפץ, אשר הוסתרה בדירה בדרום העיר..." http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/Hebrew/heb_n/html/ct_230907.htm

נתונים סטטיסטיים

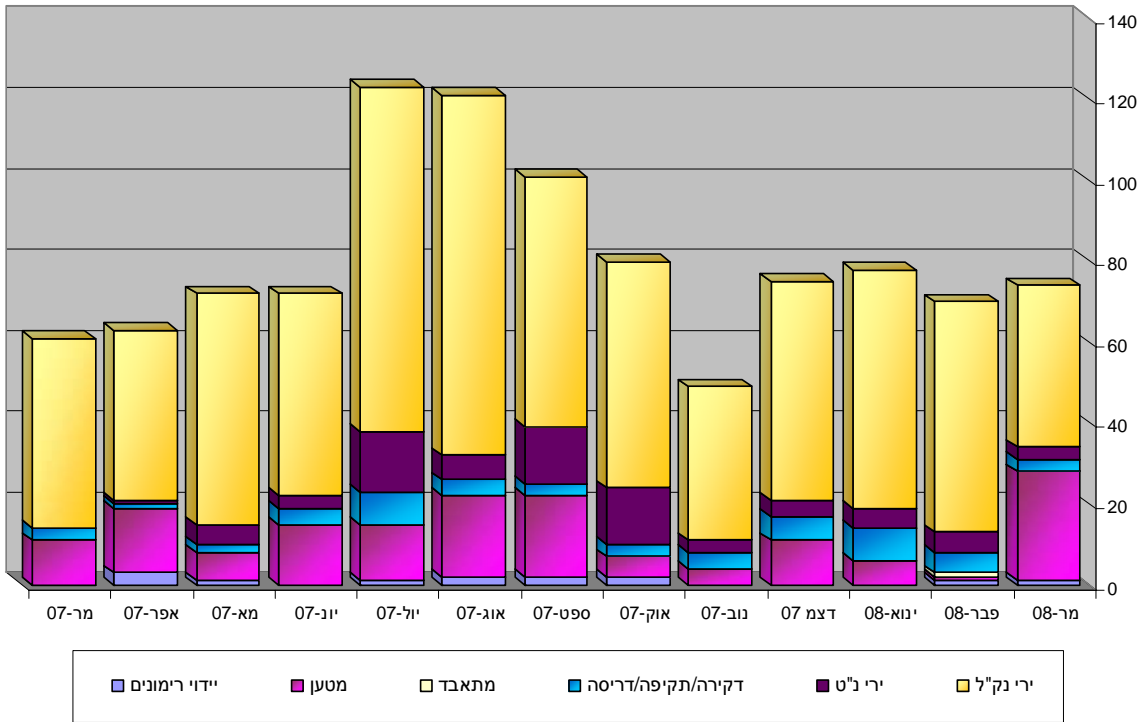
נפילות רקטות בשטח ישראל בחתך חודשי



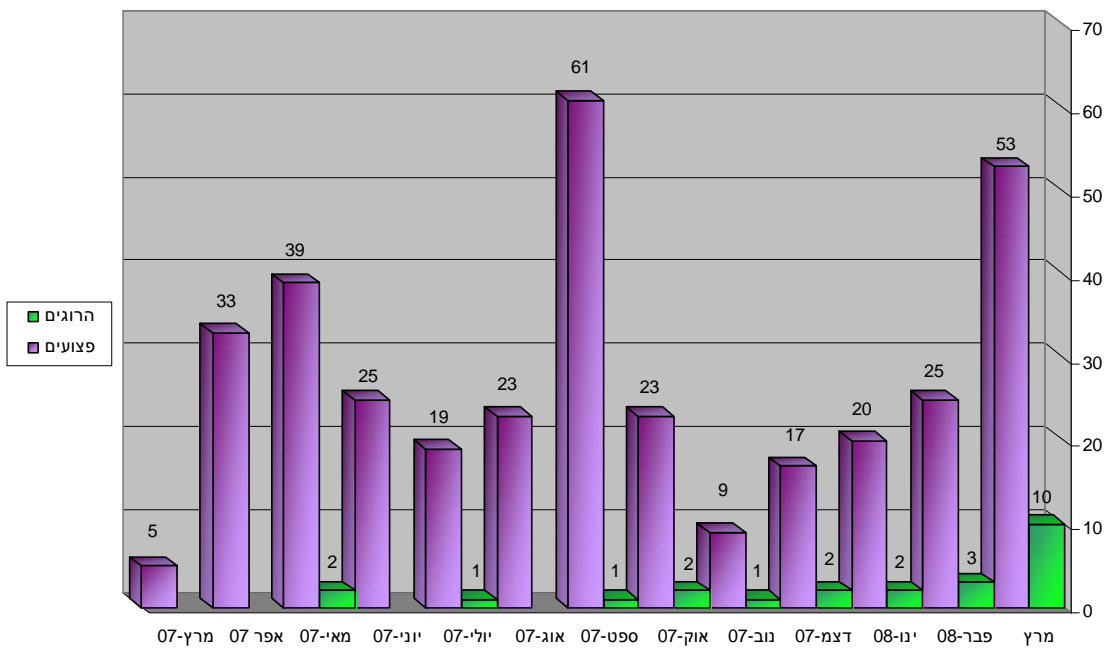
נפילות פצצות מרגמה בחתך חודשי



פיגועים בחתך חודשי



נפגעים ישראלים בחתך חודשי

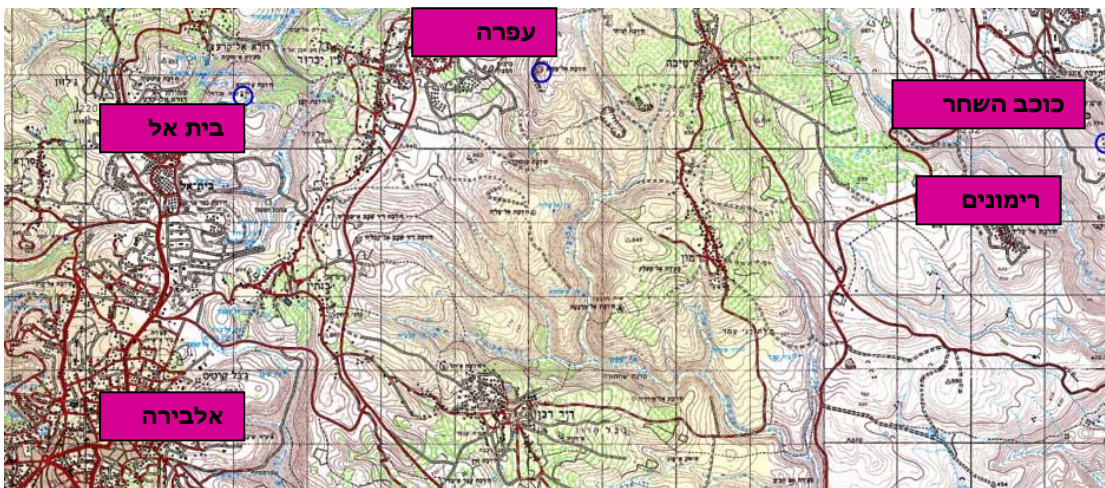


תהליך אנאפוליס

■ ב- 30 במרץ התקיימה פגישה בין שר הביטחון אהוד ברק, מזכירת המדינה האמריקנית, קונדוליסה רייס, וראש ממשלת הרשות, סלאם פיאצ'. בפגישה הציג שר הביטחון "חבילת הקלות" לפלסטינים, שאושרה על ידו. להלן עיקר ההקלות:

■ המישור הביטחוני:

- **הסרת מחסומים:** הסרת מחסום קבע באזור **רימונים**, מזרחית לראמאללה (המחסום הוסר ב- 31 במרץ) והסרת 50 חסימות; בחינת אפשרות הסרת מחסומים וחסימות נוספות ביהודה ושומרון, שתבצע עד לחודש מאי. הסרת המחסומים תאפשר תנועת כלי רכב פלסטיניים בין הערים ג'נין, טול כרם, קלקיליה וראמאללה. הסרת מחסום רימונים, הסמוך להתנחלות כוכב השחר, מאפשרת תנועה חופשית של פלסטינים בין ראמאללה ליריחו.



- **פריסת מנגנוני הביטחון הפלסטיניים:** פריסת 700 שוטרים במרחב ג'נין, לאחר חזרתם מאימונים בירדן³.

- **הקמת תחנות משטרה:** הקמת תחנות משטרה בשטחי B (בהם קיימת שליטה אזרחית פלסטינית) ו-B+1 (בהם קיימת שליטה אזרחית פלסטינית, עם נוכחות משטרתית לשמירה על הסדר הציבורי).

³ בראיון שהעניק **ראצי עצדי**, סגן מפקד מרחב ג'נין בביטחון הלאומי (הבטח"ל), הוא ציין כי מתנהל מו"מ בעניין הערכות גודל של הבטח"ל באזור ג'נין. הגדוד צפוי לסיים אימוניו בירדן ב- 15 במאי 2008. הוא הוסיף כי הגדוד יהיה זקוק לחודשים עד שיערך באזור ג'נין. יתכן כי לאחר היערכותו יוצאו חלק גדול מכוחות הבטח"ל הערוכים כיום באזור ג'נין ויעברו לירדן לקורסים אינטנסיביים (סוכנות מען, 31 במרץ).

- **הקלה על תנועת כוחות ביטחון פלסטיניים:** שיפור מנגנון מתן האישורים לתנועת כוחות ביטחון פלסטיניים בין שטחי A לשטחי B ובין הגזרות השונות ביהודה ושומרון, לשם השלטת הסדר הציבורי.
- **תוספת אמצעים למנגנוני הביטחון הפלסטיניים:** העברת 25 נגמ"שים (מתוך 50) למנגנוני הביטחון הפלסטיניים; העברת 125 כלי רכב וציוד לוגיסטי עבור המנגנונים; בחינת אישור רשימת ציוד עבור כוח משמר הנשיאות.

■ המישור האזרחי:

- **תנועת אישים חשובים:** הקלות תנועה לאישי ציבור ובעלי תפקידים של הרשות הפלסטינית.
- **הקלת תנועת אנשי עסקים והגדלת מכסת הזכאים למעבר לישראל מ- 1,000 ל- 1,500.**
- **הגדלת מספר אישורי מעבר של פועלים מענף הבנייה לשטח ישראל ב- 45,000.**
- **שדרוג המעברים והקלה על התנועה בהם:** למשל, פתיחת מעבר שער אפריים, מערבית לטול כרם, לפעילות מסחרית בימי שישי; הקלת הלחץ על מעברי קלנדיה (מצפון לירושלים) ורחל (בין ירושלים לבית לחם).
- **כנס המשקיעים בבית לחם:** הקלות על מעבר אנשי עסקים, כולל אנשי עסקים ישראלים וכאלו הצפויים להגיע מחו"ל לכנס בית לחם (ב- 21- 23 במאי צפוי להתקיים בבית לחם כנס משקיעים בהשתתפות אנשי עסקים ממדינות ערב, ישראל ומדינות נוספות).
- **בניית אזורי תעשייה:** תקודם בניית שלשה אזורי תעשייה **ביריחו, בחברון, (ממזרח למעבר תרקומיא הישן) ובמקיבלה (שבאזור ג'נין).** בגזרת חברון יבנה אזור תעשייה במימון תורכי⁵. בגזרת יריחו יבנה אזור של תעשייה חקלאית במימון יפני ובמעורבות ירדנית.

⁴ כיום נכנסים מיהודה ושומרון כ- 20,000 עובדים לישראל. כ- 20,000 פועלים נוספים עובדים בהתיישבות ביהודה ושומרון וכ- 5000 נוספים באזור התעשייה בצפון ירושלים.

⁵ התורכים יזמו חידוש אזור התעשייה בארז, אולם בשל המצב הביטחוני הם נאלצו להעתיק פעילותם ליהודה ושומרון.

- **הקמת שכונות מגורים חדשות:** כהיענות לרעיונות שהעלו יזמים פלסטיניים, תוקמנה שתי שכונות מגורים חדשות עבור האוכלוסייה הפלסטינית באזור ראמאללה, האחת, באזור דיר דבואן (מזרחית לראמאללה), והשנייה באזור עטארה- עג'ול (מצפון לראמאללה).⁶



שרת החוץ לבני ומזכירת המדינה רייס בירושלים
(אתר משרד החוץ, 30 במרץ)

■ במסיבת עיתונאים עם שרת החוץ ציפי לבני (30 במרץ), ציינה שרת החוץ האמריקנית, קונדוליסה רייס, כי חשוב שתהייה התקדמות משמעותית לכיוון של חיים טובים יותר לעם הפלסטיני וליכולת הקיום הכלכלי שלו. בראיונות נוספים לתקשורת היא ציינה כי נאמר לה שישראל תשלים את הסרת 50 המחסומים בגדה תוך תקופה קצרה וכי ארה"ב תוודא שהמחסומים יוסרו.

- **שורת המחוות הללו ממחישה היטב את הפער שבין המציאות ברצועת עזה לבין זו שביהודה ושומרון:** ברצועת עזה מתחוללת הסלמה צבאית בצד משבר כלכלי מתמשך **בשל מדיניות הטרור של ממשלת חמאס**; ביהודה ושומרון, לעומת זאת, על רקע המו"מ המדיני מוכנה ישראל לקדם יוזמות שיקלו על חיי היום-יום של האוכלוסייה הפלסטינית ויובילו לשיפור מצבה הכלכלי, **תוך נטילת סיכונים ביטחוניים**. אולם סיכויי הצלחת המחוות הישראליות, הללו, ושל תהליך אנאפוליס כולו, מותנים במידה רבה ביציבות ביטחונית, בפירוק תשתיות הטרור שעדיין פעילות ביהודה ושומרון ובמניעת פיגועי טרור, כמתחייב ממפת הדרכים.

⁶ על פי העיתון אלשרק אלאוסט היוצא לאור בלונדון (30 במרץ) תוקמנה השכונות הללו במימונו של איש עסקים ירדני ותקלוטנה עשרות אלפי תושבים פלסטיניים.